

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2010-2011

---

15 FÉVRIER 2011

Proposition de loi supprimant les dotations allouées à certains membres de la Famille royale

(Déposée par Mme Anke Van dermeersch)

DÉVELOPPEMENTS

Lors de la confection du budget, nous constatons pratiquement chaque année une augmentation des moyens financiers alloués à la Famille royale. Au cours des dix dernières années, nous avons même assisté à une inflation de dotations, qui s'écarte totalement de la tradition en la matière. La dotation globale accordée à la Famille royale a augmenté de plus de 60 % depuis 1993. Or, il n'est pas prévu dans la Constitution que les membres de la Famille royale aient droit à une quelconque dotation.

Il y a tout d'abord la Liste civile établie pour la durée du règne du Roi concerné. Pour le règne du Roi Albert II, cette liste civile s'élève à 6 048 602 euros, soit 244 000 000 de francs belges (loi du 6 novembre 1993). Ce montant est adapté à l'indice des prix à la consommation en cas de franchissement de l'indice-pivot et, en outre, réévalué tous les trois ans, à compter de 1994, sur la base de l'évolution des salaires réels des services administratifs généraux de l'État fédéral et des augmentations des cotisations patronales à la sécurité sociale. Compte tenu de l'indexation, du pouvoir d'achat, des coûts salariaux et des cotisations sociales, le budget de 2010 prévoyait une subvention de 10 388 000 euros. En tant que dotation, la Liste civile sert à couvrir les dépenses inhérentes à l'exercice de la fonction royale. Ces dépenses ont essentiellement trait aux frais de personnel (environ 70 % en 2005). Les frais de fonctionnement comprennent notamment les frais administratifs, les frais de chauffage et d'entretien des demeures royales et du mobilier, les frais afférents au parc automobile ainsi que les dépenses personnelles et les frais de représentation du Roi et de la Reine. Le Palais bénéficie en outre de la

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2010-2011

---

15 FEBRUARI 2011

Wetsvoorstel tot opheffing van de dotaties aan leden van de Koninklijke Familie

(Ingediend door mevrouw Anke Van dermeersch)

TOELICHTING

Wij stellen vast dat bijna elke begrotingsopmaak aanleiding geeft tot een verhoging van de aan de Koninklijke Familie toegekende financiële middelen. Het laatste decennium ontstond zelfs een inflatie aan dotaties die totaal niet in verhouding staat met de traditie ter zake. De globale dotatie aan de Koninklijke Familie is van 1993 tot nu met meer dan 60 % gestegen. De Grondwet bepaalt nochtans nergens dat de leden van de Koninklijke Familie aanspraak maken op een dotatie.

Er is in de eerste plaats de zogenaamde Civiele Lijst die wordt vastgesteld voor de duur van de regering van de desbetreffende Koning. Deze bedraagt voor de regering van Koning Albert II 6 048 602 euro ofwel 244 000 000 Belgische frank (wet van 6 november 1993). Dit bedrag wordt aangepast aan het indexcijfer der consumptieprijzen bij overschrijding van de spilindex en wordt bovendien om de drie jaar geherwaardeerd, te rekenen vanaf 1994, op basis van de evolutie van de reële salarissen van de algemene administratieve diensten van de federale Staat en de verhogingen van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid. Rekening houdend met de indexering, de koopkracht, de loonkosten en sociale bijdrage, voorzag de begroting van 2010 een toelage van 10 388 000 euro. Als dotatie dient de Civiele Lijst om de uitgaven te verrichten die inherent zijn aan de uitoefening van de koninklijke functie. Deze uitgaven hebben hoofdzakelijk betrekking op de personeelsuitgaven (nagenoeg 70 % in 2005). De werkingskosten omvatten onder meer de administratiekosten, de verwarmings- en onderhoudskosten voor de koninklijke verblijven en het meubilair, de kosten voor het

franchise de port et le Roi ne doit pas payer de taxe sur la valeur ajoutée (TVA) lors de l'achat de voitures. Le législateur fédéral a par ailleurs décidé d'allouer une dotation à divers membres de la Famille royale. La loi du 6 novembre 1993, fixant la Liste civile pour la durée du règne du Roi Albert II, alloue également une dotation annuelle à la Reine Fabiola, veuve du Roi Baudouin. Cette dotation s'élève, hors indexation, à pas moins de 1 115 520 euros, soit 45 000 000 de francs belges. La loi du 7 mai 2000 alloue une dotation annuelle de 31 800 000 francs belges au Prince Philippe et une dotation annuelle de 11 000 000 de francs belges à la Princesse Astrid, montant chaque fois non indexé. Toute discrimination étant exclue dans l'État modèle qu'est la Belgique, il a été décidé, par la loi du 13 novembre 2001, d'allouer également une dotation annuelle au Prince Laurent, dont le montant, non indexé, s'élève à 272 682 euros, soit 11 000 000 de francs belges.

Les montants ont ainsi été inscrits dans le budget de 2010: 935 000 euros pour le Prince Philippe, 1 462 000 euros pour la Reine Fabiola, 324 000 euros pour la Princesse Astrid et 311 000 euros pour le Prince Laurent.

Pourtant la Famille royale belge n'est pas précisément dans le dénuement. Les biens personnels de la Famille royale sont considérables. Officiellement, la fortune personnelle du Roi Albert est estimée à 12,5 millions d'euros, en ce qui a été confirmé en septembre 2007 par le Palais royal même. Cette fortune comprend par ailleurs aussi une propriété à Châteauneuf-de-Grasse (dans le midi de la France) d'une valeur de 1,5 millions d'euros et un yacht de 1,3 millions d'euros. Cette version officielle «oublie» complaisamment certains biens immobiliers. Or, à la mort du Roi Baudouin, 300 millions d'euros étaient placés dans des banques à l'étranger, et ce, afin d'éviter les droits de succession très élevés en Belgique. Des publications étrangères (*cf.* La revue britannique *Euro Business* (1999)) font même état d'une fortune familiale de près de 2,5 milliards d'euros et de 620 millions d'euros en ce qui concerne Albert personnellement. Cette revue a cependant pris en compte les propriétés de la Donation royale.

L'origine historique de cette fortune familiale remonte aux activités coloniales au Congo et aux liens que la Famille royale a tissés avec la Société générale et avec quelques banques étrangères qui défendent, discrètement mais avec détermination, les intérêts de la Famille royale lors de toutes les transactions financières belges importantes. Il suffit, pour s'en convaincre, de se rappeler que le premier Roi des Belges ne faisait pas partie des familles nobles les plus riches d'Europe et que la fortune des Saxe-

autopark, evenals de persoonlijke uitgaven en representatiekosten van de Koning en de Koningin. Bovendien geniet het Paleis van de vrijstelling van port en moet de Koning geen belasting over de toegevoegde waarde (BTW) betalen bij de aankoop van auto's. Daarnaast besliste de federale wetgever om dotaties toe te kennen aan diverse leden van de Koninklijke Familie. De wet van 6 november 1993, die de Civiele Lijst vastlegt voor de duur van de regering van Koning Albert II, kent tevens een jaarlijkse dotatie toe aan Fabiola, de weduwe van Koning Boudewijn. Deze dotatie bedraagt, niet geïndexeerd, niet minder dan 1 115 520 euro ofwel 45 000 000 Belgische frank. De wet van 7 mei 2000 kent aan Prins Filip een jaarlijkse dotatie toe ten belope van 31 800 000 Belgische frank en aan Prinses Astrid een jaarlijkse dotatie van 11 000 000 Belgische frank, telkens niet geïndexeerd. Uiteraard is discriminatie in de Belgische modelstaat uit den boze en daarom werd bij de wet van 13 november 2001 besloten om tevens een jaarlijkse dotatie toe te kennen aan Prins Laurent, waarvan het bedrag niet geïndexeerd 272 682 euro bedraagt ofwel 11 000 000 Belgische frank.

In de begroting van 2010 werden aldus volgende bedragen ingeschreven: Prins Filip 935 000 euro, Koningin Fabiola 1 462 000 euro, Prinses Astrid 324 000 euro en Prins Laurent 311 000 euro.

De Belgische Koninklijke Familie is niet bepaald de fanfare van honger en dorst. De persoonlijke goederen van de Koninklijke Familie zijn van enig niveau. Officieel wordt het persoonlijk vermogen van Koning Albert II geschat op 12,5 miljoen euro, wat, in september 2007, door het Koninklijk Paleis zelf werd bevestigd. Daarnaast bevat het fortuin ook een eigendom in Châteauneuf-de-Grasse (Zuid-Frankrijk) ter waarde van 1,5 miljoen euro en een jacht ter waarde van 1,3 miljoen euro. Bij het overlijden van Koning Boudewijn stond er evenwel 300 miljoen euro op buitenlandse banken geparkeerd en dit vooral om de aanzienlijke Belgische successierechten te omzeilen. Buitenlandse overzichten (*vgl.* het Britse tijdschrift *Euro Business* (1999)) gewagen zelfs van een persoonlijk familiefortuin van bijna 2,5 miljard euro en op 620 miljoen euro van Albert persoonlijk. Het tijdschrift telde daar wel de eigendommen van de Koninklijke Schenking bij.

De historische wortels van dit familiefortuin zijn terug te brengen tot de koloniale activiteiten in Congo, de verwevenheid van de Koninklijke Familie met de Société générale en met enkele buitenlandse banken die discreet maar vastberaden de belangen van de Koninklijke Familie bij alle grote Belgische financiële transacties verdedigen. Het volstaat te zeggen dat de eerste Koning der Belgen niet tot de rijkste adellijke families van Europa behoorde en dat het tot aan Leopold II heeft geduurd eer de basis van het fortuin

Cobourg a commencé à se constituer sous Léopold II. La Famille royale doit bel et bien sa fortune au Congo et la façon scandaleuse dont elle a été acquise est un fait historique.

Étant donné que la Famille royale dispose, par le biais de la Donation royale, de la Liste civile et d'une fortune familiale générée par l'État belge, de moyens suffisants pour continuer à assumer ce rôle, il est parfaitement logique de supprimer les autres dotations allouées à la Famille royale.

*
* *

van de Saksen-Coburgs werd gelegd. De basis voor het koninklijk fortuin ligt wel degelijk in Congo en de schandalige manier waarop het werd verworven is een historisch gegeven.

Gezien de Koninklijke Familie via de Koninklijke Schenking, de Civiele Lijst en een via de Belgische Staat gegenereerd familiefortuin over voldoende middelen beschikken om die rol verder te vervullen, is het niet meer dan logisch dat de aanvullende dotaties aan de Koninklijke Familie tot nul worden herleid.

Anke VAN DERMEERSCH.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

La loi du 7 mai 2000 attribuant une dotation annuelle à Son Altesse Royale le Prince Philippe, une dotation annuelle à Son Altesse Royale la Princesse Astrid et une dotation annuelle à Son Altesse Royale le Prince Laurent, modifiée par la loi du 13 novembre 2001, est abrogée.

Art. 3

La loi du 16 novembre 1993 fixant la Liste Civile pour la durée du règne du Roi Albert II, l'attribution d'une dotation annuelle et viagère à sa Majesté la Reine Fabiola et l'attribution d'une dotation annuelle à Son Altesse Royale le Prince Philippe est abrogée.

Art. 4

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

9 février 2011.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

De wet van 7 mei 2000 houdende toekenning van een jaarlijkse dotatie aan Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Filip, een jaarlijkse dotatie aan Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Astrid en een jaarlijkse dotatie aan Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Laurent, gewijzigd bij wet van 13 november 2001, wordt opgeheven.

Art. 3

De wet van 16 november 1993 houdende vaststelling van de Civiele Lijst voor de duur van de regering van Koning Albert II, tot toekenning van een jaarlijkse en levenslange dotatie aan Hare Majesteit Koningin Fabiola en van een jaarlijkse dotatie aan Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Filip wordt opgeheven.

Art. 4

Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

9 februari 2011.

Anke VAN DERMEERSCH.